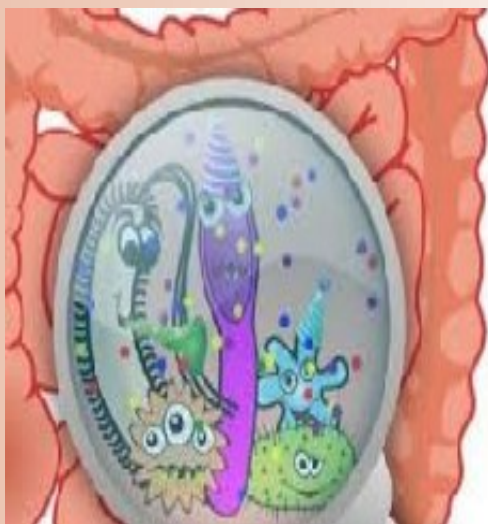

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اهواز

پادشاه عادل...

پانکراتیت

قابل توجه مددجویان محترم :
واحد ارتقاء سلامت بیمارستان آماده پاسخگویی به سؤالات شما
در خصوص پیشگیری ، درمان ، مراقبت از بیماری و نحوه
پیگیری می باشد . در صورت نیاز ، می توانید با شماره تلفن
بیمارستان (۱۲۵۰۳۳۳۲۰ داخلی ۲۴۱) و یا آدرس اینترنتی
<https://sarallah.abzums.ac.ir> تماس حاصل نمایید.
با سپاس - و واحد ارتقاء سلامت

**تهیه و تنظیم : واحد آموزش و ارتقاء سلامت -
بازنگری اردیبهشت ۱۴۰۲**

**منبع: نصیری زیبا ، فریبا - درسنامه پرستاری
داخلی - جراحی برونر سودارث (گوارش) ۲۰۱۴
، جلد ۹- نشر جامعه نگر**

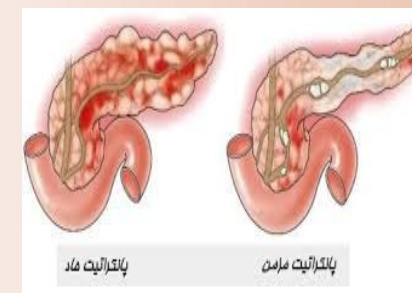
با آرزوی سلامتی برای شما مددجوی گرامی

درمان

روش های درمان قطعی پانکراتیت حاد و مزمن به شرح زیر
است:

پانکراتیت حاد

پزشک معمولاً بیمار را جهت تزریق سرم و دریافت مایعات
داخل وریدی، تسکین درد و تحت نظر داشتن عوارض در
بیمارستان بستری می کند. بیمار تا زمان فروکش کردن کامل
درد و برطرف شدن حالت تهوع و استفراغ، معمولاً تا چند
روز، نباید چیزی بخورد. در اکثر موارد درمان پانکراتیت حاد
ظرف یک هفته انجام می شود .

پانکراتیت مزمن

بیمار مبتلا به پانکراتیت مزمن برای مدیریت درد، دریافت
سرم و مایعات درون وریدی و مکمل غذایی باید در
بیمارستان بستری شود. ممکن است در صورت کاهش مداوم
وزن لازم باشد بیمار تا چند هفته از راه لوله بینی - معده ای
غذا دریافت کند.

پانکراتیت

التهاب پانکراس (لوزالمعده) را پانکراتیت می‌گویند. پانکراس غده‌ای پهن، مسطح و بلند است که در پشت معده در قسمت فوقانی شکم قرار دارد. این غده آنزیم‌های مؤثر در هضم غذا و همچنین هورمون‌هایی را تولید می‌کند که بر نحوه تنظیم فرایندهای مربوط به قند (گلوکز) در بدن اثر می‌گذارند.

این بیماری به دو صورت حاد و مزمن بروز می‌یابد؛ در پانکراتیت حاد بیماری به یکباره فرد را درگیر می‌کند و چند روز طول می‌کشد، اما پانکراتیت مزمن طی چندین سال بروز می‌یابد. موارد خفیف التهاب پانکراس بدون درمان برطرف می‌شود، اما موارد شدید عوارض خطرناکی را به دنبال دارد.

علائم پانکراتیت دو نوع حاد و مزمن بدین شرح می‌باشد:

علائم پانکراتیت حاد

- درد قسمت بالای شکم که در پشت بدن نیز منتشر می‌شود و با خوردن غذا، به ویژه غذاهای پرچرب، تشدید می‌شود.
- ورم شکم همراه با درد
- حالت تهوع و استفراغ
- تب
- افزایش ضربان قلب

علائم پانکراتیت مزمن

پانکراتیت مزمن علائمی شبیه به پانکراتیت حاد دارد. بیماران غالباً از درد مداوم قسمت بالای شکم که در پشت بدن منتشر می‌شود، شکایت دارند. درد برخی بیماران بسیار شدید و توان‌فرسا است. علامت دیگر کاهش وزن ناشی از جذب نامناسب (سوءجذب) مواد غذایی است. سوءجذب به این دلیل رخ می‌دهد که غده پانکراس آنزیم کافی برای تجزیه مواد غذایی آزاد نمی‌کند. ضمناً چنانچه سلول‌های تولیدکننده انسولین پانکراس آسیب ببینند، پانکراتیت ابتلا به دیابت را نیز به دنبال دارد.

عوامل خطر

مصرف الکل و سنگ کیسه صفرا دو دلیل اصلی بروز پانکراتیت، در قریب به ۸۰ تا ۹۰ درصد موارد، به شمار می‌روند. پانکراتیت ناشی از مصرف الکل معمولاً در افرادی دیده می‌شود که مدتی طولانی، دست‌کم ۵ تا ۷ سال، مشروبات الکلی مصرف کرده‌اند، اکثر موارد پانکراتیت مزمن از مصرف الکل نشأت می‌گیرند. این بیماری غالباً در نخستین مراجعه بیمار به پزشک (به دلیل درد شدید) به صورت مزمن درآمده است. جمع شدن مواد در کیسه صفرا باعث تشکیل سنگ در این اندام می‌شود. سنگ کیسه صفرا گاهی مجرای پانکراس را مسدود می‌سازد و در نتیجه شیره‌های گوارشی درون پانکراس به دام می‌افتند. پانکراتیت ناشی از سنگ کیسه صفرا اکثراً در بانوان بالای ۵۰ سال بروز می‌یابد. بروز ۱۰ تا ۲۰ درصد موارد باقی‌مانده به علل گوناگونی مربوط می‌شود که در زیر به شماری از آنها اشاره می‌شود:

- قرار گرفتن در معرض مواد شیمیایی خاص
- صدمه و ضربه دیدن (تروما) در سوانحی مانند تصادف خودرو یا افتادن از تخت و ضربه دیدن پیای شکم
- بیماری ارثی
- جراحی و عمل‌های پزشکی خاص
- عفونت‌هایی مانند اوریون (با درصد شیوع پایین)
- ناهنجاری‌های پانکراس یا روده